

ZPRAVODAJ

KARTOGRAFICKÝ DEN
OLOMOUC
KARTOGRAFIE A VESMÍR

Reportáž z 18. kartografického
dne v Olomouci

• 14–22 •

Přehled nominací v soutěži Mapa
roku 2023 a pozvánka na vyhlášení

• 14–22 •

MAPA ROKU 2023

odborná soutěž
Česká kartografická společnost

Ve Vídni zasedalo vedení
ICA s komisemi

• 6 •

Olomoučtí kartografové
ocenění rektorem UPOL

• 7 •

Geografický ústav
MUNI se představuje

• 8 •

Rozhovor s Petrem Skálou,
novinářem a kartografem

• 9–11 •

Pozvánka na setkání
didaktiků kartografie

• 12 •

Ve Zlíně vzniklo
Muzeum map

• 13 •

Slovo prezidenta ČKS

Vážené členky a vážení členové České kartografické společnosti!

Právě otevíráte druhé letošní číslo našeho Zpravodaje. Venku je sice již léto, ale podle kalendáře jsme teprve v polovině jara. To počasí si dělá co chce, ale naše hlavní aktivity zůstávají z hlediska ročního období neměnné.

K hlavní předjarní akci patří tradiční Kartografický den Olomouc. Na konci února kolegové z Olomouce pro nás uspořádali jeho 18. ročník, který byl zaměřen na kartografii a vesmír. Podařilo se jim najít odborníky, kteří měli velice pěkná vystoupení. Podle ohlasů mnohých z vás byl tento ročník jeden z nejzajímavějších v historii KDO. Já tam bohužel ze zdravotních důvodů nemohl být, ale zprávy jsem měl k dispozici v podstatě okamžitě. Podrobnou reportáž

od Radka Barvíře najdete uvnitř čísla.

K zahájeným akcím především patří práce na letošním kole soutěže Mapa roku 2023. Hodnotící komise již ukončila svoji činnost a mnozí z vás určitě budou netrpělivě čekat, jak dopadly jejich přihlášené produkty. Pokud vás to zajímá, přijďte se podívat na vyhlášení výsledků dne 9. května 2024 od 13:00 v Praze. Tentokrát nám vyšel vstříc Vojenský historický ústav na Žižkově pod vrchem, kde husité porazili křížovou výpravu krále Zikmunda. Pokud někdo bude chtít zůstat v muzeu i po ukončení naší akce, tak doporučuji účastnit se následné komentované prohlídky výstav ústavu.

V tomto čísle najdete i řadu pozvánek na

akce, které organizujeme nebo jsou nám blízké. Jako například setkání didaktiků kartografie, organizované kolegou Janem D. Bláhou v Ústí nad Labem, první informace o již tradiční podzimní akci Kartovýročí 2024 nebo první informace o naší příští kartografické konferenci. Jistě vás zaujme i náš tradiční rozhovor, tentokrát s kartografickým novinářem Petrem Skálou.

Vážené členky a vážení členové České kartografické společnosti, kromě příjemného počtení si v tomto čísle vám přeji i hezké jarní dny a budu se těšit, až se zase někde potkáme.

Václav Talhofer

prezident České kartografické společnosti

ISSonVIS 2024

**ONLINE
INTERNATIONAL SPRING SCHOOL
ON VISUALIZATION**

MAPS BETWEEN CITY AND VILLAGE

streamed from Olomouc
MAY 20–22, 2024

INTERNATIONAL LECTURES
SCHOLAR EXPERTS

#VISUALIZATIONS
#MAPS

#GEOANALYSES
#DISCUSSIONS

Palacký University Olomouc

Faculty of Arts

DEPARTMENT OF GEOINFORMATICS
Faculty of Science

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union
2021-1-CZ01-KA220-HED-000023281

WWW.GEOINFORMATICS.UPOL.CZ/ISS

ČKS Informuje

Konferenční fond ČKS pro rok 2024

Od založení **Konferenčního fondu ČKS** na konci roku 2022 mají členové ČKS možnost získat finance pro prezentaci vlastního výzkumu ve všech oblastech kartografie na akcích pořádaných ČKS nebo ICA. Touto cestou ČKS podporuje své členy v jejich vědeckých a odborných aktivitách. Pravidla Konferenčního fondu ČKS jsou uvedena na webu ČKS -

<https://www.cartography.cz/fond-k/>.

Pro rok 2024 schválil Výbor ČKS výši Konferenčního fondu **30.000,- Kč**. Neváhejte využít Fond K pro účast na aktivitách ČKS a ICA. Například pro aktivní účast na konferenci **EuroCarto2024**, která se bude konat ve Vídni v září tohoto roku -

<https://eurocarto2024.org/>.

Vít Voženílek

Připomenutí regionální kartografické konference EuroCarto2024

Ve Zpravodajích 4/2023 a 1/2024 byly uvedeny základní informace o regionální kartografické konferenci EuroCarto2024, která se uskuteční ve dnech 9. až 11. září 2024 ve Vídni.

I když dne 24. 4. 2024 bude ukončeno přijímání příspěvků, stále máme možnost **registrovat se** jako členové ČKS **do 20. 5. 2024** za snížené vložné 250 EUR a pro studenty 210 EUR. Po tomto datu je vložné pro členy ČKS 330 EUR, pro nečleny je plné vložné 350 EUR

Václav Talhofer

<https://eurocarto2024.org/>

Tradiční akce ČKS – Kartovýročí 2024

Letošní Kartovýročí je plánováno na **čtvrtek 17. října** v budově ČÚZK (Pod Sídlištěm 1800/9, 182 00 Praha 8-Kobylisy) v odpoledních hodinách. Tématem bude **Kartografie ve službách státu**.

Akce bude spojena s tradičním seminářem ZÚ o jeho produkci a činnosti, určeném především pro státní správu. Diskutovat budeme nejen o nejnovějších trendech a technologiích v kartografii, ale také o historickém vývoji a budoucnosti oboru.

Zdeněk Stachoň

26. KARTOGRAFICKÁ KONFERENCE v Brně

Vážení členové České kartografické společnosti,

v **září roku 2025** se v Brně uskuteční již 26. ročník kartografické konference. Tato prestižní akce představuje jedinečnou příležitost pro setkání odborníků, studentů a všech nadšenců pro kartografii, geoinformatiku a příbuzné disciplíny z celé České republiky i zahraničí.

Těšíme se na setkání, Zdeněk Stachoň

18. kartografický den za námi

V tradičním termínu posledního únorového pátku se v Olomouci uskutečnil již osmnáctý ročník tradiční akce pořádané Českou kartografickou společností ve spolupráci s Katedrou geoinformatiky Univerzity Palackého v Olomouci. I přesto, že letos prožíváme přestupný rok, vyšel termín na poměrně brzké datum 23. února 2024. Připomenu, že akce je tradičním setkáním kartografů s odborníky na vybrané téma. Letos tím tématem byl více než atraktivní pojem vesmír, který do moravské metropole přilákal posluchače z celého Česka i blízkého zahraničí. Možná právě díky atraktivitě tématu a prezentujících se na prezenní listině objevilo celkem 147 podpisů.

KARTOGRAFICKÝ DEN OLOMOUC KARTOGRAFIE A VESMÍR

ce. Následovaly prezentace čtveřice hostů rozdělené do dvou bloků.

Jako první na pódium vystoupil **Ing. Tomáš Příbyl z Technického muzea v Brně** s prezentací **Svět očima špiónážních družic**. Diváky ohromil poutavým přednesem

Země i kosmu.

Po přestávce, která dala prostor dalším rozhovorům či vyplnění otázek do soutěže Zeměměřického úřadu, nastoupila další sestava přednášejících. **Nové výzvy pro matematickou kartografii** nastínil **Dr. Radek Dušek z Ostravské univerzity**. Jeho prezen-

147 podpisů (Foto: R. Barvíř)

Diskuze ve foyer (Foto: R. Barvíř)

Účastníky po příjezdu do Olomouce přivítalo s kartografickými dny již pevně spjaté menu v podobě chlebů se škvarkovou pomazánkou. Vzájemné pozdravy a diskuze o nejnovějších novinkách se linuly napříč foyer před aulou Přírodovědecké fakulty UP, kde již brzy měl začít program samotný. Krátce po desáté hodině se úvodního slova ujal jeden ze zakladatelů Kartografických dnů – **prof. Vít Voženílek**. V jeho projevu zazněly různé definice vesmíru a kosmu, přičemž prostor byl věnován i „představám“ umělé inteligence

a širokým přehledem v problematice kosmonautiky, doplněným řadou zajímavostí o parametrech družic. Posluchači tak mohli vidět jednotlivé kroky dobývání vesmíru v kontextu dramaticky rostoucích schopností družic v čase.

Navázal na něj **doc. Jan Kolář** s prezentací **Kartografie v kosmonautice**, který naopak hlouběji představil technické možnosti družicových senzorů a samotných principů dálkového průzkumu země z poznávání

tace donutila posluchače zamýšlet se nad překernými situacemi, jež přináší mapování planetek a jader komet s výrazně komplikovanějším tvarem, než je naše Země. Jak na nich definovat síť poledníků a rovnoběžek? Jak úzce omezená škála potenciálně použitelných kartografických zobrazení vůbec připadá v úvahu? A k jakým účelům vlastně mapy na těchto kosmických tělesech potřebujeme? To byla řada otázek, jejichž kompletní zodpovězení nás čeká až v budoucnu.

(Foto: R. Barvíř)

Úvodní slovo prof. Voženílka (Foto: R. Barvíř)

Měsíc aneb kosmicko-kartografický debut byl titulem poslední z odborných přednášek, o kterou se postaral **Dr. Pavel Seemann z vydavatelství Kartografie PRAHA**. Divákům poodhalil zákulisí toho, jak prakticky vznikala mapa Měsíce a s čím vším se kartografický tým musel vypořádat, než se toto působivé dílo dostalo na prodejní trh. Jaký obsah do mapy lidmi neobydleného světa zaznačit, jak vyladit topografický podklad a v čem se tvorba mapy mimozemského tělesa lišila od map Země zaznívalo aulou krátce po poledni.

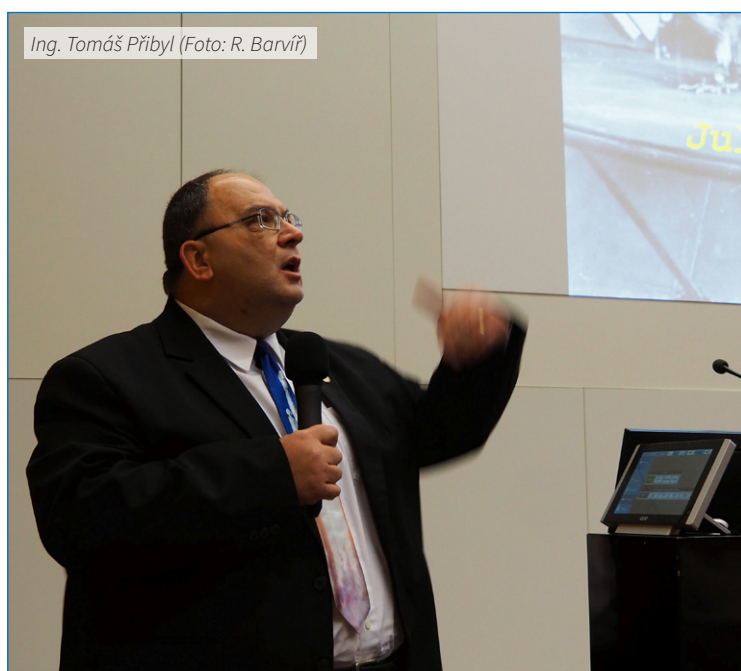
Ještě před závěrečnou diskuzí došlo k vyhlášení výsledků soutěže Zeměměřického úřadu, po kterém si řada šťastně

vylosovaných účastníků odnesla tematicky laděné hmotné výhry. Samotná diskuze pak byla snad ještě zajímavější než přednášky samotné. Dostali jsme se během ní k tématům kosmického smetí a dozvěděli se tak, že než Neil Armstrong vyřkl svou slavnou větu a udělal první stopu na měsíčním povrchu, vysypali zde astronauti pytel s odpadky nashromážděnými během letu. Prostor dostalo také upřesnění pojmů vesmír a kosmos, legislativní a geopolitické aspekty hromadného vypouštění družic a zmíněn byl i fakt, že sestavit a vynést do kosmu vlastní CubeSat není už zdaleka tak nereálné, jak by se mohlo zdát.

Akce skončila přesně podle programu ve dvě

hodiny odpoledne. Zatímco podpurný tým začal s úklidem prostor, návštěvníci mohli odjíždět z Olomouce s nově nabytými poznatky a plni inspirace do dalších měsíců studia, výzkumu či práce. A snad také s chutí se do Olomouce za rok znovu vrátit na 19. KDO. Nechme se překvapit, co bude jeho tématem. Za sebe musím říct, že se na něj těším už teď, a za ten aktuální bych chtěl poděkovat jak hlavnímu organizátorovi, tak i mým pomocníkům z řad studentů, užasným přednášejícím a v neposlední řadě vám všem, kteří jste se akce zúčastnili.

Radek Barvíř

Ing. Tomáš Přibyl (Foto: R. Barvíř)

doc. Jan Kolář (Foto: R. Barvíř)

(Foto: R. Barvů)

Diskutující doc. Kolář, Dr. Dušek a Dr. Seemann (Foto: R. Barvů)

Ve Vídni zasedalo vedení Mezinárodní kartografické asociace s komisemi

ČKS
INFORMUJE

Ve dnech 22.–24. března 2024 se ve Vídni uskutečnilo ICA Retreat, společné zasedání Executive Committee of the International Cartographic Association (EC ICA) s předsedy svých komisí. Zasedání hostil na své domovské Technické univerzitě ve Vídni prezident ICA prof. Georg Gartner.

ICA, která letos oslaví 65 let své existence – byla založena z aktivity 13 zakládajících zemí 9. června 1959 ve švýcarském Bernu, v současnosti sdružuje kartografy ze 73 zemí ve 28 komisích a 3 pracovních skupinách. V probíhajícím čtyřletém funkčním období

je česká kartografie zastoupena ve vedení 5 komisí: doc. Otakar Čerba je předsedou Commission on Maps and the Internet, prof. Vít Voženílek je spolupředsedou Commission on Atlases, prof. Petr Kubíček je spolupředsedou Commission on Cognitive Issues in Geographic Information Visualization, doc. Zdeněk Stachoň je místopředsedou Commission on User Experience, Dr. Karel Jedlička je místopředsedou Commission on Maps and the Internet a prof. Milan Konečný je místopředsedou Commission on Cartography in Early Warning and Crisis Management.

Vedení asociace zařadilo na program zasedání tradiční body agendy (konference, publikace, finance aj.) i aktuální témata současné kartografie (GeoAI, udržitelnost světa, body of knowledge aj.). Součástí jednání bylo představení plánů komisí pro současné funkční období v oblasti odborných publikací, organizace odborných akcí a vzdělávacích aktivit. Představena byla také probíhající externí spolupráce ICA s United Nations, Open Geospatial Consortium, atp.

Vít Voženílek

Čeští účastníci ICA Retreat ve Vídni s prezidentem ICA prof. Gartnerem. Zleva: Otakar Čerba, Zdeněk Stachoň, Georg Gartner, Petr Kubíček, Vít Voženílek. (Foto: V. Voženílek)

Ocenění rektora Univerzity Palackého olomouckým kartografům

Na konci února převzal prof. RNDr. Vít Voženílek, CSc., dvě čestná uznání rektora Univerzity Palackého v Olomouci za vědecké monografie.

První ocenění udělil rektor prof. Martin Procházka kartografickému týmu profesora Voženílky za **sadu tří nářečních atlasů**, kterou tvoří *Atlas nářečí českého jazyka – krácení vokálů* (2020), *Atlas nářečí českého jazyka – instrumentál plurálu* (2022) a *Atlas nářečí českého jazyka – deklinace substantiv* (2022) ze společného projektu s dialektologickým oddělením Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR. Všechny tři nářeční atlasy přinášejí nové možnosti kartografického zpracování nářečních dat. Velké množství analytických a syntetických map s řadou nadstavbových kompozičních prvků výrazně umožňuje dostupnost a srozumitelnost nářečních map široké odborné i laické veřejnosti.

Druhé ocenění udělil rektor za **dvojici atlasů s problematikou zdravotního postižení**, a to za *Atlas vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v České republice* a *Atlas vzdělávání, sociálních služeb a zaměstnanosti osob se zdravotním postižením v České republice*, ze společného projektu s týmem profesora Jana Michalíka z Ústavu speciálně pedagogických studií Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Oba navrhované atlasy poskytují nejenom široké spektrum precizně aplikovaných metod kartografické vizualizace, ale především učebnicový vzhled do problematiky zdravotního postižení, která je pro mnohé čtenáře doposud neznámá. Tato tematická oblast je prezentována dostatečně podrobně a analyticky důsledně, přesto srozumitelně a poutavě.

Všechny atlasy jsou dostupné k prohlížení a ke stažení na stránkách edice M.A.P.S. <https://www.cartography.upol.cz/maps/> a některé nářeční atlasy k prodeji na e-shopu Vydavatelství Univerzity Palackého <http://www.vupshop.cz/>.

Vít Voženílek

Prof. Voženílek s cenou rektora Univerzity Palackého (Foto: UP/Vojtěch Duda)

Geografický ústav Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity

Kolektivní člen ČKS se představuje

Geografický ústav Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity byl založen krátce po vzniku **Masarykovy univerzity v Brně** jako **Zeměpisný ústav** (v roce 1921). Zeměpisný ústav sídlil na Kounicově ulici při vchodu do dnešního parku Tyršův sad. Tato budova byla zničena při leteckém náletu na Brno dne 20. listopadu 1944. Po skončení 2. světové války byl ústav přestěhován do budovy bývalé školy Deutsche Volkschule na Janáčkově náměstí. Krátce nato byl změněn název na Katedru zeměpisu a poté na Katedru geografie v letech 1961–1962. Na počátku roku 1964 se katedra stěhuje do areálu Přírodovědecké fakulty na Kotlářské ulici. V roce 1993 došlo ke stěhování do budovy Kounicova paláce na Žerotínově náměstí. Následovala změna názvu na Geografický ústav v roce 2007 a návrat zpět do areálu Přírodovědecké fakulty.

Geografický ústav dlouhodobě zajišťuje výuku v bakalářském, magisterském a doktorském stupni studia v oborech kartografie a geografie, a to jak v odborném, tak v učitelském studiu.

V současnosti je Geografický ústav pod vedením **prof. Petra Kubíčka** jednou nejvýznamnějších výzkumných geografických institucí v České republice a zahraničí. Ve vědecké činnosti ústavu si svá specifika udržují tři tradiční oblasti geografie (fyzická geogra-

fie, sociální geografie a kartografie), avšak podstatná část vědecké činnosti je dnes realizována v rámci tzv. výzkumných týmů, jejichž činnost má v řadě případů multidisciplinární charakter.

V rámci Geografického ústavu dlouhodobě působí **kartografové**, kteří se aktuálně zaměřují na aktuální témata související s výzkumem virtuálních geografických prostředí, analýzu rozsáhlých souborů prostorových dat (Big data), kartografickou vizualizaci a její uživatelské testování a geoinformační podporu precizního zemědělství. Významným tématem je také využívání map pro předcházení a zvládání krizových situací. Dále je věnována pozornost rozvoji moderních metod kartografické vizualizace, metodám dálkového průzkumu Země, webové kartografii či přípravě mapových podkladů pro humanitární organizace. Nedílnou součástí pracoviště je **Mapová sbírka** zaměřena na oblast Moravy.

Ve **fyzické geografii** patří Geografický ústav k čelním představitelům tzv. historické klimatologie v mezinárodním měřítku. Další výzkumy se věnují krajinám říčních niv a vlivu povodní na vývoj koryt vodních toků, historii krajiny a také migraci rostlin i fauny, především z hlediska funkce územních systémů ekologické stability krajiny. Dále rekonstrukcím rozšíření vegetace v kvartérní

MUNI Geografický ústav
SCI

ČLENSKÉ
OKÉNKO

Budova geografického ústavu

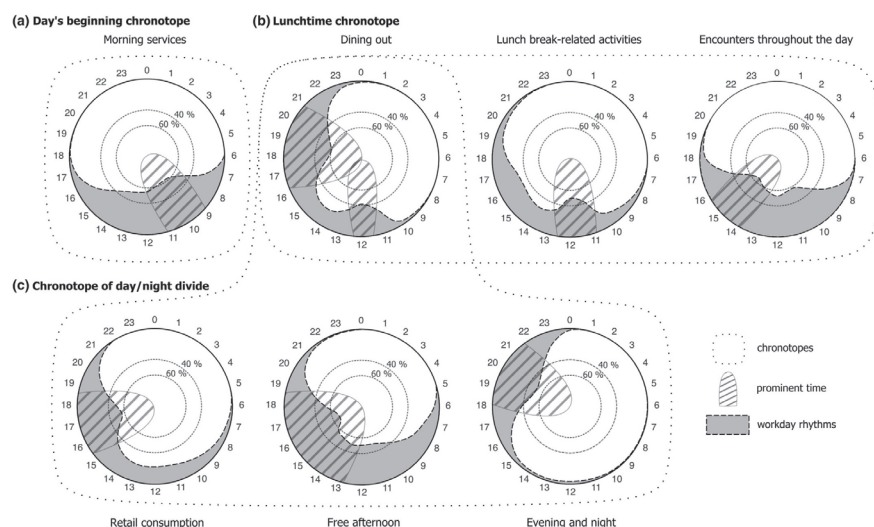
historii a je zde rozvíjena pedogeografie a environmentální historie či hydrologie.

Významnou součástí je **Český antarktický výzkumný program** sídlící na Geografickém ústavu Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity, který provádí přes 20 let dlouhodobý výzkum přírodního prostředí Antarktidy. K výzkumu slouží **Česká vědecká stanice Johanna Gregora Mendela na ostrově Jamese Rosse** u Antarktického poloostrova. Výzkumy se zaměřují na studium všech abiotických složek přírody, především na meteorologii, klimatologii, geologii, glaciologii, hydrologii, geomorfologii, pedologii, či na vědu o permafrostu.

Pracoviště **sociální geografie** má široký výzkumný i pedagogický záběr. Prostřednictvím témat času, rytmů a mobility jsou do uceleného rámce časoprostorového výzkumu měst a metropolitních oblastí integrovány klasické disciplíny geografie osídlení, geografie města či geografie dopravy. V rámci výzkumného proudu geografie znevýhodnění je pozornost zaměřena na identifikaci časových a prostorových souvislostí tělesných (fyzických, smyslových) odlišností a přístupnosti zejména městského prostoru. Relevantní interpretaci vztahů mezi společností, prostorem a institucemi pak nabízí výzkumná sekce politických a kulturních geografů. Sociálně-geografický výzkum na Geografickém ústavu má rovněž přesah do aplikační sféry, a to především v oblasti prostorového, resp. strategického plánování na různých měřítkových úrovních.

<https://geogr.sci.muni.cz/>

Chronotopy odvozené z časoprostorových ukazatelů městské dynamiky (rytmus přítomných jedinců), Lískovec et al. 2021

Zdeněk Stachoň

„Pane Skálo, vy byste pořád něco zviditelňoval!“

Tuhle poznámku uslyšel Petr Skála od jedné kolegyně pracující tehdy stejně jako on na Českém úřadě zeměměřickém a katastrálním. Bylo to na jaře roku 1994, kdy vyšlo již po nultém čísle časopisu **Zeměměřič** další první číslo. Vydání časopisu **Zeměměřič** zahájil v té době známý kartograf Jiří Kanis ve spolupráci s řadovým úředníkem ČÚŽK, který by pořád něco zviditelňoval.

Petr Skála se narodil v červnu 1954 a jak sám říká, po celou pracovní kariéru se tak trochu motal také kolem kartografie a rovněž kolem novinařiny. K tomu zeměměřictví a tím pádem i k té kartografii se dostal blíže již v roce 1969, kdy začal studovat na zeměměřické průmyslovce, a k tomu druhému se dostal o dva roky později, kdy coby student druhého ročníku na **SPŠ zeměměřické** v dubnu 1971 v redakci *Lidové demokracie* redaktorům sportovní rubriky drze vyhuboval, že nepiší o sportu, který sám už hrál tři roky, o ragby. Tehdy, když se sportákům představil, tak se od legendárního sportovního novináře Františka Steinera dozvěděl, že oni o ragby nepiší, protože pro ně o něm nepíše Petr Skála.

Namítal jsem, že nejsem žádný novinář, ale pan Steiner se mne zeptal: Ty neumíš psát? Tak nám něco napiš. Druhý den jsem jim přinesl na archu linkovaného papíru napsané čtyři věty o začátku ragbyové ligy a ten článek pak skutečně vyšel s titulkem *Ragbisté zahajují* a pod ním bylo napsáno PRAHA (ps): a následovaly ty čtyři věty. Takhle jsem s určitou drzostí začal psát do novin o ragby a pak nejenom do *Lidové demokracie*, později také do *Mladé fronty*, *Práce* a dalších novin a časopisů. Jednou při vyučování jeden můj spolužák, ani nevím proč, to, že píšu do novin, prozradil našemu češtinářovi Stanislavu Cepníkovi. Ten měl k dění ve třídě vtipné a výstižné poznámky a jeho glosy nás často rozesmály. Ostatně Cepníkův spolužák z Pedagogické fakulty UK byl Zdeněk Svěrák a on měl také podobný styl humoru, ve kterém poznamenal: Petr Skála a píše do novin? To už do novin může psát každý. Takhle jsem se dostal k novinařině. K sedmnáctinám jsem dostal od rodičů psací stroj, aby ten můj rukopis nemuseli

Petr Skála před turistickou mapou Mělnicka

v redakcích přepisovat. Po maturitě v Hrdlořežích jsem studoval v letech 1973–1978 **obor geodézie a kartografie Stavební fakulty ČVUT v Praze**. Odborné předměty jsme měli v kouzelném starodávném prostředí budovy v Husově ulici, kde se v zimě topilo v kamnech, a tam nám přednášel matematiku legendární profesor Nádeník a kartografii profesor Kovařík a matematickou kartografii profesor Hojovec, *zavzpomínal na dění v minulém století Petr Skála, který pak postupně pracoval v Kartografii Praha, na Českém úřadě geodetickém a kartografickém, později Českém úřadě zeměměřickém a katastrálním, dále ve VÚGTK ve Zdiibech a na České zemědělské univerzitě na fakultách, které měnily názvy, ale probíhala na nich výuka geodézie a kartografie. Od roku 2011 se už živil jen jako novinář na volné noze. Publikuje a fotografuje pro různé webové stránky nejvíce článků o sportu.*

Vzpomeňte si na svůj první článek o mapách?

Bylo to asi v letech, kdy už jsem studoval vysokou školu. Štvalo mne, že se nepsalo skoro vůbec nic o zeměměřictví. Už jsem věděl, že nemá cenu novinářům nadávat, že o zeměměřičích nic nepiší, ale chtělo to spíše jim

nabízet nějaké náměty a nebát se jim přinést nějaký krátký text s fotografií. Pamatuji si, že jsem tehdy psal třeba o Dnu otevřených dveří v Husově ulici. Nejprve, že bude, a pak, že byl. V té době to byla zajímavá událost, jak se říká, nic proti ničemu, a tak na výzvu pedagogů jsme se do organizace této akce zapojili i my studenti. Zájemcům o studium byl promítaný film natočený Rostou Raichlem, mimochodem pozdějším ředitelem jedné hvězdárny, a pak si mohli zájemci o studium prohlédnout budovu, na jejíž chodbách byly prosklené skříně se starými geodetickými přístroji a pomůckami. K nahlédnutí byly počítače půlté generace o velikosti malého nákladního automobilu, funkční polygrafický provoz, ale také krásy metropole, které jim naskýtala chůze po terase v patře nejvyšším. Když jsem pracoval v Kartografii, tak jsme, aniž bychom tím byli pověřeni, v rámci činnosti tam zřízené Rady mladých odborníků dělali reklamu podnikem vydaným novým plánům a mapám. Bylo to celkem jednoduché. Do krajských nebo okresních novin a časopisů byl zaslaný článek i s fotografií nové mapy. Často to bylo v podobě rozhovoru s někým z mladých kartografů, který se na tom díle i podílel, a ten pak tu mapu nebo plán stručně popsal. Pamatuji si, že se nestalo, aby povídání o nových mapách v těch regionálních tisko-

Petr Skála při práci v hledišti stadionu

vinách nevyšla. Je nutno přiznat, že Radu mladých odborníků nám tehdy doporučili založit na přehlídce Zenit, kde jsme vystavovali pro tu příležitost zvlášť vytvořenou mapu československých měst, ve kterých se hrála od roku 1918 první fotbalová liga.

V té Radě v Kartografii se postupně srotilo asi dvanáct lidí a já jsem jim s tím zviditelnáváním pomáhal i poté, kdy už jsem v Kartografii nepracoval. Pak se tam ovšem uskutečnily úžasné věci. Třeba v osmdesátých letech vyšel zajímavý titul **Malý atlas světa**, na kterém - od odpovědného a technického redaktora, přes sestavitele, děvčata z kresby a z litografie až po tiskaře - pracovali jen samí mladí lidé. Všechno to měl na povel Jiří Kanis, který vymyslel celý obsah malého atlasu, vybral a přesvědčil lidi, kteří s ním spolupracovali, a dokonce i obálku atlásku navrhl učen z litografie. Malý atlas světa vyšel ve formátu A6, stál tehdy 8 korun a docela se dobře prodával.

Co se ti jako řadovému pracovníkovi Kartografie Praha za tvého působení v této firmě povedlo?

Zaznívají ta slova skoro na každé promoci, kdy absolventi slyší, že kdyby v praxi byli v nesnázích, mohou se vždy obrátit na svoji Alma mater. Když jsem pracoval v Kartografii jako sestavitel, byl jsem najednou povoláný k tehdejšímu šéfredaktorovi Alešovi Haškovi a ten mi dal za úkol s představou, že

jako čerstvý absolvent znám dobře veškerá zobrazení, nastudovat a vybrat nejvhodnější zobrazení pro severní a jižní Ameriku. Ten americký světadíl se severní i s jižní částí měl být zobrazen souvisle na dvoustraně. Byl to požadavek z ministerstva školství. Nu, a protože po prolístování učebnice matematické kartografie jsem žádné vhodné zobrazení nenašel, objednal jsem se u pana profesora Hojovce na ČVUT ke konzultaci. Sotva jsem mu vysvětlil, jaký problém máme v Kartografii Praha, začal se usmívat a zdůvodnil to, že takové zobrazení zná dokonce velmi dobře. On totiž pro tyto situace vymyslel své vlastní zobrazení a také o něm napsal odborný článek. Při další návštěvě na ČVUT jsem už doprovázel Aleše Haška, a přitom se dohodla konkrétní spolupráce vysoké školy s praxí. Víím, že pak už následovaly propočty souřadnic průsečíků rovnoběžek a poledníků ve stanoveném měřítku a jen matně si pamatuji, jak se pomocí přístroje podobnému fotografickému zvětšovacímu v temné komoře film zobrazující původní mapu položený na skleněné desce nakláňel a natáčel tak, aby kresba pasovala do nového rámu. Školní atlas světa s Hojovcovým zobrazením celé Ameriky na dvoustraně vyšel v dalším vydání a ministerský úředník, který to vyžadoval při udělování doporučení, aby byl atlas ministerstvem doporučenou publikací, byl spokojený. Tehdy se proslýchalo, že onen úředník ještě projevil přání, aby součástí atlasu světa byla také mapa, na

které by byly zobrazeny všechny socialistické státy včetně Kuby. Naštěstí si to rozmyslel.

Co považuješ za významný mezník světové nebo české kartografie?

Výsledky práce kartografů jsou závislé na způsobu jejich zveřejnění, proto kartografické mezníky jsou usazovány tehdy a tam, kde dojde k nějakému převratu mimo jiné zejména v počítačové, v polygrafické, v reprodukční a ve sdělovací technice. Myslím si, že v Československu významným mezníkem bylo ještě něco, a to v roce 1990 vydané rozhodnutí o zrušení různých omezených stupňů používání a distribuce kartografických děl. Zkrátka změnil se pohled na utajování v souvislosti s tiskem a s distribucí map. A to nešlo jen o veřejnosti nedostupné výsledky leteckého snímkování. Nezapomínejme, jaká platila nepochopitelně přísná opatření ještě v roce 1989, kdy třeba už pouhé dva sousední listy Státní mapy odvozené 1:5000 zobrazující zastavěnou část města byly utajovaným souborem map. Aby v prodejnách map u krajských podniků Geodezie tamější pracovníci vytvářeli utajovaných souborů map předešli, tak ty mapy prostě rozházeli po zásuvkách mapových skříní tak, aby listy jen s lichými čísly na konci svého označení byly ve stejných zásuvkách a zase listy map se sudými čísly byly rovněž pospolu. Také se dbalo, aby vysunuta mohla být jen jedna zásuvka.

Stál jsi, mimo jiné, u zrodu soutěže Mapa roku a dlouhodobě se věnuješ hodnocení kartografických produktů. Vzpomínáš na nějaký, který si podle tebe určitě zasloužil ocenění, a přesto se mu ho nedostalo?

Protože určitým oceněním pro vydavatele kartografických děl může být i veřejně vyhlášené zařazení titulu mezi nominovanými tituly, tak mne mrzí, že se do té nominace nedostal **Atlas lidových krojů České republiky** vydaný Muzeem lidových krojů v Ostrově u Bohdanče na Kutnohorsku v roce 2021. K Atlasu lidových krojů, ve kterém bylo u každého kroje zakresleno na mapce Česka území, kde se kraj nosí, byla vydána ještě mapa Česka o rozměru 2×4 metry, na které byla zakreslena nejenom území, ve kterých se ten který kraj nosíval, ale i časové období v desetiletích od kdy do kdy tomu tak bylo. Atlas podle mne v té nominaci měl být jako

ocenění pionýrského pokusu o zmapování nošení lidových krojů na území Česka. Druhým titulem je dílo Jiřího Tomeše **Fotbalový atlas Evropy**, který vyšel v roce 2022. Tento sportovní atlas si rozhodně také nominaci zasloužil, jenže tady došlo k tomu, že autor atlasu Jiří Tomeš svůj atlas do soutěže, na kterou jsem jej upozornil, odmítl přihlásit. Řekl mi i důvod, který potvrdil, že můj dlouhodobě prosazovaný názor, aby se o Mapě roku hlasovalo ovšem nikoliv tajně, ale veřejně, a nikoliv komise, ale všichni členové České kartografické společnosti, je správný. A ještě by se mělo hlasovat o všem, co z kartografických děl vyšlo v předchozím roce a co by kdokoliv z členů Společnosti nominoval do soutěže. Všiml jsem si, že v Terminologickém slovníku zeměměřictví a katastru, který najdete na webu cuzk.cz, ještě není heslo Mapa roku, a tak mám pro něj tuto definici: Mapami roku jsou kartografická díla, o kterých se hlasuje tajně v komisi podle pravidel, jak je sestavil Vít Voženílek.¹⁾

Co bys rád České kartografické společnosti doporučil a co bys v budoucnu přivítal?

Vrátil bych se k poslední Valné hromadě pořádané v Plzni v září 2023, při které byly zvýšeny členské příspěvky z 200 Kč na 500 Kč s tím, že byl současně zamítnut nápad, že by minimální příspěvky byly třeba nižší, ale každý by měl možnost zaplatit podle situace třeba i pětinasobek stanovené částky. Dozvěděli jsme se, že by to bylo

komplikované, protože ty peníze nad tu stanovenou minimální částku, by se musely zdanit jako dar. Proč tedy nemáme tři druhy členských příspěvků, a to bronzové za 200 Kč, stříbrné za 500 Kč a zlaté za 1000 Kč. K tomu by odpovídaly výhody a určité bonusy. Bronzový člen by dostával jen emaily se zprávami a s odkazem na Zpravodaj, stříbrný by dostal k tomu ještě dárek v podobě dvou odrazných pásků a zlatý by k tomu dostal ještě dva další dárky navíc.

Co bys popřál české kartografii?

Co nejvíce uživatelů kartografických děl a aby byl větší zájem veřejnosti o papíro-

vé mapy a atlasy, kterým nikdy nedojdou baterky.

Jak hodnotíš úroveň Zpravodaje? Chybí v něm něco?

Je to časopis po grafické i žánrové stránce na velmi dobré úrovni. Přesto v časopisu bych přivítal vzpomínky pamětníků třeba na to, jak se zrodil Kapesní atlas světa, jak vznikla edice *Poznáváme svět*, jaká byla omezení při vydávání turistických map a automap před rokem 1990 a vůbec informace o všem, co si ty žijící legendy pamatují.

zpracoval Jan Ptáček

MS rugby Francie 2007, stadion Velodrom, Marseille

¹⁾Redakční poznámka k informaci o soutěži Mapa roku z rozhovoru s Ing. Petrem Skálou:

Soutěž Mapa roku je odbornou soutěží České kartografické společnosti. Pravidla soutěže postupně vytvářeli členové komise po dlouhých 26 let a jejich změny podléhají schválení Výboru ČKS. Pravidla jsou dostupná na adrese: <https://www.cartograpy.cz/maparoku/pravidla-souteze/> a autoři, kteří svá díla do soutěže přihlašují, jsou s těmito pravidly seznámeni.

redakce Zpravodaje

Praha se v květnu na pár dnů stane světovým centrem pro geografická jména

Nejdříve se zde sejdou experti na exonyma z celého světa - **14. a 15. 5. jedná pracovní skupina pro exonyma** (WGE UNGEGN) pod vedením předsedy prof. Koheie Watanabeho z Japonska a za účasti předsedy UNGEGN Pierra Jaillarda.

<https://ungegn.zrc-sazu.si/Activities>

Dne **16. 5.** se koná **jednání delegátů** zastupujících členské státy a jejich standardizační autority z **divize pro střední a jihovýchodní Evropu** (ECSEED UNGEGN) pod vedením předsedkyně divize Ireny Švehlové

<https://ecseed.zrc-sazu.si/Sessions>

Irena Švehlová

UNGEGN

United Nations Group of Experts
on Geographical Names

Setkání didaktiků kartografie

Vážení kolegové, vážené kolegyně,
jak už jste byli buď osobně (především na zářijové kartografické konferenci v Plzni), nebo prostřednictvím komunikačních kanálů České geografické společnosti informováni, v rámci zářijové **Výroční konference ČGS**, která se letos uskuteční v **Ústí nad Labem**, proběhne i **SETKÁNÍ DIDAKTIKŮ KARTOGRAFIE**.

Oslovuji Vás jako potenciální účastníky uvedeného setkání didaktiků kartografie s upřesněním termínu a místa konání akce: úterý **3. 9. od 13.30 do 17 hodin** (prezence na místě od 12.30 hodin) v salóňku menzy v budově CPTO v kampusu UJEP, tedy jen několik kroků od místa pořádání většiny konferenčního programu. Pokud se zúčastníte pouze setkání didaktiků kartografie, je účast **bezplatná!** Pro účastníky setkání bude během jednání zajištěno drobné občerstvení.

Hlavním cílem tohoto setkání je vytvořit

prostor pro sdílení poznatků a zkušeností z realizace výuky kartografie a hodnocení klíčových kompetencí studentů. Je zřejmé, že obsah i rozsah kurikula (probírané agendy) kartografie úzce souvisí s profilem absolventa našich studijních programů, proto se v přístupech budeme lišit. Přesto věřím, že řada postřehů a zkušeností může být vzájemně přenositelná a inspirující.

Předpokládaný program setkání:

1. Stručné představení **výsledků dlouhodobého výzkumu výuky včetně testování studentů** na UJEP – studijní programy spjaté s geografii, učitelstvím geografie a geoinformatikou (mj. statistické analýzy více než 1 300 závěrečných testů studentů a ústního zkoušení včetně identifikace problematických míst v kurikulu).
2. **Prostor pro tzv. aktivní účastníky.** Oslovení didaktiků budou kromě závěrečné společné diskuze všech zúčastněných sdílet své

UNIVERZITA J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM

zkušenosti také ve formě krátké prezentace pojetí jejich výuky a testování.

3. Závěrečná **společná diskuze o výuce a hodnocení** klíčových kompetencí studentů, do níž bude moci aktivně vstoupit kdokoli z přítomných. Budeme rádi, pokud si pro tuto diskuzi připravíte a vezmete s sebou Vaši reakci na následující diskuzní oblasti:

A) **PRIORITY VÝUKY:** pořadí 5–10 klíčových oblastí, které podle Vás patří do kurzu, v němž se studenti poprvé setkávají s oborem kartografie (kurzy převážně v 1. či 2. semestru studia), doporučujeme připojit praktické dovednosti, které podle Vás jsou na tyto oblasti vázány;

B) **PROBLÉMY STUDENTŮ:** která z výše uvedených oblastí činí podle Vašich zkušeností studentům největší či větší problémy (lze si připravit i pořadí obtížnosti pro studenty);

Pro snazší organizaci celé akce vás prosíme o jednoduchou registraci, ideálně do konce května ([formulář](#)). Odpovědi na otázky vám nezaberou více než dvě minuty. Pokud jste se nám již hlásili emailem a obdrželi reakci, není třeba tento formulář vyplňovat a s Vaší účastí počítáme, nicméně opakovanou registrací nic nezkazíte.

V případě dotazů mě neváhejte kontaktovat na emailu jan.d.blaha@ujep.cz. Budeme rádi, když informaci o této akci předáte svým kolegům na pracovištích, které by mohla zajímat.

S pozdravem za organizátory J. D. Bláha

Místo konání Setkání didaktiků kartografie

Mapa Pivovary ČR obdržela v roce 2010 ocenění Pivní počín roku ve výroční anketě Sdružení přátel piva.

Ocenění výsledků členů společnosti

Vážení členové ČKS,

čas od času obdržíte uznání či ocenění za vaše kartografická díla od renomované domácí či zahraniční organizace a obdržíte patřičný doklad (diplom, plaketu, předmět apod.). Nenechávejte si to jenom pro sebe, **povězte o svém úspěchu ostatním členům ČKS**. Zašlete nám informaci o ocenění s fotografií dokladu a my je zveřejníme na našich stránkách a případně i ve Zpravodaji ČKS. Záleží jen na vaší dobré vůli, tato iniciativa je naprosto dobrovolná. Jde nám o propagaci kartografie v české odborné komunitě a o informování, jak jsou kartografické produkty vnímány a jak je veřejnost oceňuje. Pište na info@cartography.cz.

Vít Voženílek

České Muzeum map ve Zlíně zahájí svou činnost

ČLENSKÉ
OKÉNKO

V sídle kartografického vydavatelství SHOCart připravujeme k otevření nové Muzeum map Zlín. Chceme tak podpořit cestovní ruch regionu a také vědomosti žáků a studentů z geografie a historie. Muzeum s podobným zaměřením je raritou ve svém oboru.

Muzeum map Zlín bude představovat bohatou minulost a výjimečnost kartografie na českém území, ale i tradiční postupy a technologie, kterými se mapy vytvářejí. Jeho jedinečnost bude spočívat nejen v obsahu jeho expozice, ale i formě. Návštěvníci v muzeu najdou interaktivitu, moderní principy vzdělávání a výdobytky špičkových technologií.

S myšlenkou založit muzeum, zaměřené na kartografii, přišel loni náš šéf, majitel a ředitel SHOCartu Milan Paprčka. Ten také před 6 lety založil podobné a dnes hojně navštěvované [Slovenské muzeum map](#).

„Myslím si, že úspěšná firma by společností měla dát i cosi víc, nežli zaplacené daně. Jako kartografické vydavatelství jsme se rozhodli pro veřejnost otevřít muzeum map a rozšířit společenskou odpovědnost naší firmy. Jako velký fanoušek map jsem měl už dříve sen, představu o zpopularizování mapování, kartografie a map jako takových. Rozhodl jsem se vše, co já a moji kolegové víme o výrobě map, představit široké veřejnosti.“

Jako pilot jsem si prosadil, abychom zde umístili i letecký simulátor, a tak se můžete virtuálně proletět nad Zlínem, nebo i nad Karibikem,“ řekl s tím, že v muzeu se představí vývoj mapování a tvorby map od nejstarších dob až po dnešek.

Mohou ji měnit a okamžitě porovnávat, jak se mění její mapové zobrazení, jak se mění barvy a čáry vrstevnic.

Interaktivní části expozice budou doplněné tradičními prvky v podobě fyzických exponátů.

Interaktivní poznávání

Jedním z hlavních cílů muzea je nabídnout interaktivní a zážitkové vzdělávání, což je trend ve světově proslulých muzeích. K tomuto účelu máme pro návštěvníky nachystaný například **pískový model krajiny s rozšířenou realitou**, který názorně demonstruje tvorbu a proměny krajiny. Návštěvníci tak mohou vlastníma rukama z písku tvořit krajinu a vidět, jak barevně vypadá na mapě.

tů a informačních panelů. Ty ukazují dějiny mapování ve světě a v Česku a důležité milníky.

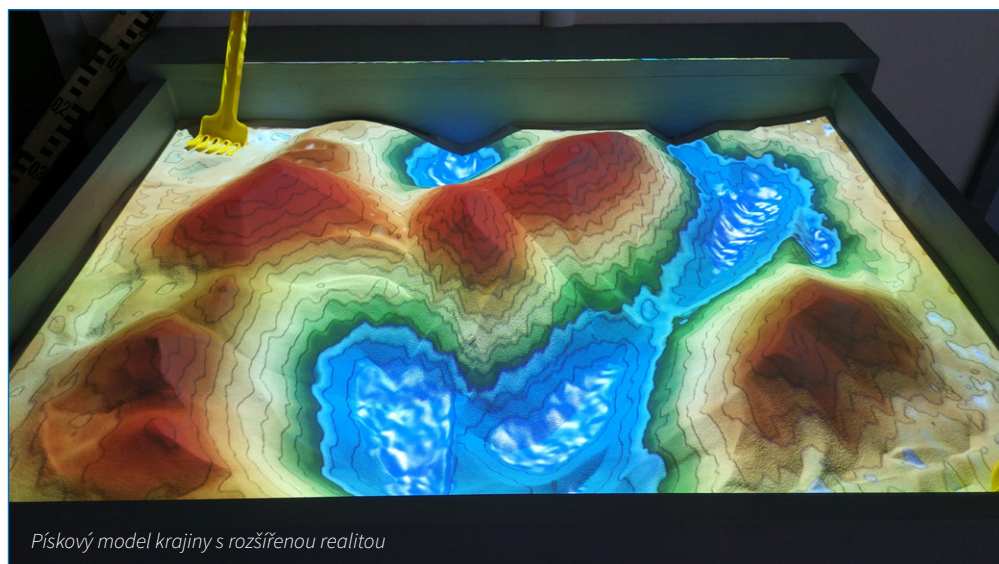
Výstava vzácných starých map

Muzeum otevře výstavou velmi vzácných starých map s názvem **Nejkrásnější barokní mapy Čech a Moravy - JAN KRYŠTOF MÜLLER – BAROKNÍ KARTOGRAF**.

Vystavenou unikátní barokní mapu Čech od Jana Kryštofa Müllera z roku 1720 můžete spatřit jen na pár místech České republiky, a to v Regionálním muzeu v Litomyšli nebo v Kanceláři prezidenta republiky. A potom v Muzeu map Zlín. Krásných starých historických map založených na podkladech Jana Kryštofa Müllera bude v muzeu k obdivu několik desítek a k tomu i výjimečný atlas.

Muzeum je zřízeno v přízemí administrativní budovy na Vodní ulici č. 1972 ve Zlíně. Práce na něm začaly ještě v minulém roce. Nyní bude muzeum spuštěno zatím ve zkušebním provozu a 26. května 2024 se bude konat slavnostní otevření, na které všechny srdečně zveme.

Edita Procházková, CBS Nakladatelství

Pískový model krajiny s rozšířenou realitou

Mapa roku 2023 - nominace vyhlášeny

Odborná komise České kartografické společnosti na svém zasedání zhodnotila všechny přihlášené produkty a nominovala na ocenění Mapa roku 2023 v pěti soutěžních kategoriích následující kartografické produkty.

ATLASY, SOUBORY A EDICE MAP

Do kategorie bylo přihlášeno 18 produktů od 11 vydavatelství či autorů. Nominace obdržely tři atlasy a dva soubory map:

Atlas libereckých živých jmen

Technická univerzita v Liberci

Atlas přehledně shrnuje výsledky výzkumu neoficiálních toponym ve formě textů popularizačního charakteru a map. V podobném rozsahu, podrobnosti a uvedeným způsobem se tématu neoficiálních toponym doposud v českém prostředí nikdo nezabýval. Mapy jsou proto v tomto ohledu unikátní, stejně jako vzniklá databáze, ze které publikace čerpá. Atlas je rozdělen do tří částí. První, textová a obrazová část, charakterizuje živá jména a geografické názvosloví obecně i ve studovaném území, vysvětluje metodiku sběru dat a tvorby interaktivní mapy. Následují kapitoly zaměřené na historické souvislosti, na vztah živých jmen a prostředí, které popisují, a končí mapovou kapitolou věnovanou prostorové fixaci. Texty doprovází řada starých i současných fotografií, pohlednic či dobových reklam. Druhá, mapová část je sestavena z 29 mapových listů měřítek 1 : 2 500, 1 : 5 000 a 1 : 20 000 pokrývajících Liberec a Stráž nad Nisou, znázorňující 1128 neoficiálních pojmenování. Třetí část publikace obsahuje především rejstřík 1392 živých jmen, glosář a seznam doporučené literatury.

<https://shop.tul.cz/kategorie/id:66118/atlas-libereckych-zivych-jmen>

Atlas Moravskoslezského kraje: lidé, podnikání, prostředí

Moravskoslezský kraj a Urban Planner, s. r. o.

Tematický atlas představuje Moravskoslezský kraj širší veřejnosti pomocí více než 100 tematických map a dalších grafických ilustrací o kraji (grafy, diagramy, schémata, tabulky, přehledy, fotografie a doprovodné texty.) Jde o druhé, doplněné a přepracované vydání atlasu. Atlas je unikátní svou komplexností nejen z pohledu témat, ale také z pohledu metod kartografického vyjádření, kdy jsou využity i nepříliš často používané přístupy k názorné vizualizaci dat, např. kombinace barevného a rastrového kartogramu, metoda teček, hexagonová agregace dat, netradiční formy kartodiagramů a další. Novinkou jsou listy o dojížděce a vyjížděce obyvatel Moravskoslezského kraje, informace o středním školství v kraji nebo další témata, jako jsou průmyslové parky či adaptace na klimatickou změnu. Atlas je k dispozici na webových stránkách.

<https://hrajemskrajem.msk.cz/atlas-moravskoslezskeho-kraje-se-dockal-druheho-vydani/>

Atlas nářečí českého jazyka — nominativ singuláru feminin

Ústav pro jazyk český Akademie věd ČR a Univerzita Palackého v Olomouci

V pořadí již čtvrtý nářeční atlas od dialektologicko-kartografického týmu Akademie věd a Univerzity Palackého v Olomouci přináší 35 nově nebo prvně zpracovaných podstatných jmen ženského rodu v 1. pádu jednotného čísla z celouzemního mapování českých nářečí. Kartograficky se tento Atlas posunul ve zpracování dialektologického materiálu o další kroky

k systematické vizualizaci. Atlas obsahuje 35 hlavních analytických nářečních map, 61 map hláskových obměn a 7 map prostorové syntézy, které jsou ojedinělým výstupem geolingvistického výzkumu. Mapy jsou doplněny odbornými dialektologickými texty, nově navrženou infografikou, QR kódy s odkazy na audionahrávky nářečí a ilustračními obrázky vytvořenými nástroji umělé inteligence.

<https://www.cartography.upol.cz/maps-num-27/>, <https://www.ceskanareci.cz/anacej4/>

Základní topografické mapy České republiky

Český úřad zeměměřický a katastrální

Nové státní mapové dílo ČR zavedené do užívání v roce 2023 a nahrazující Základní mapy ČR je koncipováno tak, aby bylo výhodně použitelné jako základní mapové dílo v územně orientovaných agendách veřejné správy ČR, aby bylo využitelné v krizovém řízení a ochraně obyvatelstva a aby odpovídalo požadavkům na standardizaci v mezinárodním veřejném prostředí. Mapy jsou sestaveny podle jednotné koncepce v měřítkách 1 : 5 000, 1 : 10 000, 1 : 25 000, 1 : 50 000, 1 : 100 000 a 1 : 250 000. Původní měřítková řada byla rozšířena o měřítko 1 : 5 000, které polohově a obsahově odpovídá reálné situaci v terénu. Nová mapa v měřítku 1 : 250 000 nahradila dosavadní měřítko 1 : 200 000 pro sjednocení měřítkové řady s evropskými standardy a odstranění nekompatibility s měřítkovou řadou map Armády ČR a s mapami okolních států. Nové mapy jsou poskytovány v souladu s přijatou novelou zákona č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví, jako „open“ data na Geoportálu ČÚZK. Mapy jsou poskytovány nejen v analogové a digitální rastrové formě, ale také ve vektorové formě ve formátech pro CAD, což umožňuje užívat nové SMD při projektování budoucích plánovaných stavů v pozemním, dopravním, vodohospodářském stavitelství, zemědělství, lesnictví, v ochraně krajiny apod.

<https://www.cuzk.cz/>, <https://geoportal.cuzk.cz/>

Základní topografická mapa České republiky 1 : 5 000

Český úřad zeměměřický a katastrální

Základní topografická mapa ČR 1 : 5 000 v S-JTSK (ZTM 5/S-JTSK) rozšiřuje od roku 2023 měřítkovou řadu státního mapového díla z produkce Zeměměřického úřadu. Mapy jsou tvořeny na podkladě Základní báze geografických dat České republiky (ZABAGED®), digitálního modelu reliéfu České republiky 5. generace (DMR 5G), databáze geografických jmen České republiky Geonames a kartografické databáze Data10. Jedná se o podrobnou topografickou mapu na pomezí velkého a středního měřítka s přesností odpovídající podkladovým datům. Základní topografickou mapu ČR 1 : 5 000 tvoří 16 301 mapových listů, jejichž tvorba probíhá z větší míry zcela automatizovaně.

<https://www.cuzk.cz/>, <https://geoportal.cuzk.cz/>

SAMOSTATNÁ KARTOGRAFICKÁ DÍLA

Do kategorie bylo přihlášeno 14 produktů od 7 vydavatelství či autorů. Nominace obdrželo pět tematických map:

Z nejzápadnějšího bodu do Davle 1 : 25 000 ze souboru VIA CZECHIA – Centrální stezka

Geodézie On Line, spol. s r.o.

Mapa Z nejzápadnějšího bodu do Davle je součástí souboru podrobných turistických map „Via Czechia – Centrální stezka“. Centrální stezka je třetí nejdelší samostatnou trasou Via Czechia, spojuje nejzápadnější a nejvýchodnější body ČR, má samostatné trasy pro pěší,

NOMINACE

NOMINACE

NOMINACE

NOMINACE

cyklisty, části stezky pro běžkaře i vodáky. Všechny varianty jsou v mapách vyznačeny. Formát map A2 byl zvolen s ohledem na trend cestování „nalehko“, měřítko mapy pro komfortní užití v terénu. Mapy jsou vytištěny na standardním papíře a po složení jsou vloženy do papírové krabičky.

<https://www.geodezieonline.cz/>

Svět – státy a reliéf, nástěnná mapa 1 : 26 000 000

Kartografie Praha, a. s.

Nástěnná obecně geografická mapa přináší spojení znázornění politického uspořádání a fyzické geografie světa. Obsahuje hranice států, hlavní a významná města, stínovaný reliéf, horopis, vodopis, ostrovy a souostroví. Mapa je určena pro širokou veřejnost, tedy převážně do kanceláří a pracoven, kde se skloubí její praktičnost a přehlednost obsažených informací s moderním, vizuálně atraktivním, grafickým zpracováním. Pro aktualizované vydání této mapy bylo použito nové kartografické zobrazení, vycházející ze zobrazení Van der Grinten I, které bylo pro potřeby mapy upraveno transformacemi a interně jej vydavatel nazývá zobrazení Petrunčík III.

<https://www.kartografie.cz/nastenne-mapy-sveta/svet-nastenna-obecne-zemepisna-mapa/>

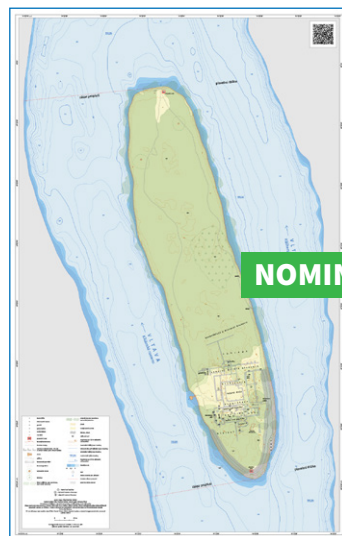
NOMINACE

Velkoměřítkové mapování ostrova sv. Kiliána u Davle s důrazem na porovnání s existujícími daty

Filip Kradijan Seider, UK Praha

Velkoměřítková mapa unikátní lokality, říčního ostrova na Vltavě poblíž Davle s pozůstatky kdysi velmi významného benediktinského kláštera, je přílohou bakalářské práce. Pro sběr dat z nesnadno dostupné lokality (na ostrov se musí dojet vlastním plavidlem nebo doplat, nevede tam most ani lávka) byla využita řada moderních technologií, mimo jiné dronové snímkování, sonar a GNSS měření v terénu. Mapa v měřítku 1 : 650 poskytuje návštěvníkovi ostrova názorný způsob zachycení toho, co vlastně vidí před sebou. V terénu jsou patrné pozůstatky zdí vystupujících nad terén, ve vegetační sezóně částečně skryté pod vegetací, a skýtá dobrý potenciál si udělat představu o tom, jak místo kdysi vypadalo. Plánů lokality vytvořených v rámci archeologických výzkumů sice existuje hned několik, předkládané dílo však představuje první komplexní tematickou mapu celého ostrova a informace o zaniklém klášterním areálu ve velmi názorné podobě. Za hlavní silné stránky mapy lze označit přehlednost celkové situace kláštera s názorným popisem jeho jednotlivých částí, řešení interakce land cover v jednotlivých vegetačních patrech, znázornění batymetrie, proměnlivé břehovky a interakce vrstevnic a ruin kláštera ve výškově členitější jižní části ostrova.

<http://hdl.handle.net/20.500.11956/184448>

NOMINACE

Ilustrovaná mapa světa

Kartografie Praha, a. s.

Ilustrovaná mapa světa pro malé cestovatele je originálním kartografickým dílem vytvořeným na základě zážitků osmiletých dvojčat Aničky a Kryštofa. Nástěnná mapa navazující na Ilustrovaný atlas světa nabízí dětem pohled na zvířata, rostliny, památky a města z celého světa. Ručně kreslené ilustrace jsou srozumitelné, poutavé a zaměřené na rozvoj geografických znalostí a zvědavosti u dětí. Mapa je vizuálně atraktivní a může být designovým i vzdělávacím doplňkem dětského pokoje. Ilustrovaná mapa světa a Ilustrovaný atlas světa společně tvoří komplexní edukační nástroj, který si zaslouží pozornost za svůj přínos k rozšíření obzorů dětí a inspirovat je k dalšímu prozkoumávání světa.

<https://www.kartografie.cz/pro-deti/ilustrovana-mapa-sveta-plakat/>

NOMINACE

Banská Bystrica a okolie – kedysi a dnes – historická a súčasná mapa regiónu

VKÚ Harmanec a CBS nakladatelství

Edice map „Kedysi a dnes“ porovnává minulost se současností. Vedle sebe jsou umístěny dvě mapy – stará historická (nejčastěji výše s Všeobecnou mapou Uherska od Jána Lipského) a nová současná (Mapa Slovenska 1 : 100 000 od VKÚ Harmanec). U mapy je umístěn text, který upozorňuje, kde čtenář může na mapách hledat největší změny v krajině za téměř 220 let, což je čas, který od sebe obě dvě mapy dělí. Na titulku funguje i aplikace CBS Map Explorer, která zobrazuje rozšířenou realitu nad rozprostřenou papírovou mapou.

<https://shop.cbs.sk/kategoria-produktu/mapy/mapy-kedysi-a-dnes/>

KARTOGRAFICKÁ DÍLA PRO ŠKOLY A VZDĚLÁVÁNÍ

Do kategorie bylo přihlášeno 10 kartografických děl od 6 vydavatelů či autorů. Nominace obdržel jeden atlas, dvě aplikace a dvě mapy:

Editovatelné OBRYSOVÉ MAPY (verze 2)

GEOEDU UJEP v Ústí nad Labem

Cílem Editovatelných OBRYSOVÝCH MAP je umožnit učitelům diferencovat výuku místopisných pojmů pomocí obrysových map z pohledu specifik žáků, jeho stylu výuky i cílů vzdělávání. Obrysové mapy může učitel editovat přímo v prostředí Powerpoint, které je pro vyučující známé a nepotřebují k němu speciální software či registraci. Při editaci obrysových map má učitel možnost si sám zvolit, které místopisné prvky se na výsledné obrysové mapě zobrazí a které nikoliv. Obrysové mapy jsou doplněny tutoriálem v podobě videí pro uživatele – dostupné na youtube kanále.

<https://1url.cz/zu2Y2>

Školní atlas dnešního Česka

TERRA, s.r.o.; TERRA-KLUB, o.p.s.

Školní atlas dnešního Česka ve svém druhém rozšířeném aktualizovaném vydání se schvalovací doložkou MŠMT je dalším z výstupů edice Dnešní svět, který doplňuje dosud poslední aktualizované vydání Školního atlasu dnešního světa. Cílem atlasu je poskytnout aktuální informace z různých oborů lidské činnosti i přírodní sféry s detailním zaměřením Česko pro výuku na základních i středních školách. Zaměření na různé obory lidské činnosti činí z atlasu učební materiál vhodný pro výuku zeměpisu, i pro související přírodovědné či společenskovědní obory. Svým tematickým zaměřením i začleněním podrobných obecně geografických map jednotlivých krajů atlas kompletně splňuje nároky moderní výuky zeměpisu. Atlas je složen z dvoustran zaměřených na určité téma. Jednotlivá témata jsou provázána na základě systému Výukového schématu a dále na celkové Schéma výuky dle RVP. Pro tvorbu map posloužily nejnovější statistiky dostupné v době přípravy atlasu z renomovaných zdrojů, zejména z databází Českého statistického úřadu, databází a výročních zpráv ministerstev a státních organizací i odborných studií analyzujících vybrané jevy a jejich rozložení v Česku. Tištěnou verzi atlasu lze kombinovat s rozšiřující online verzí.

<https://www.dnesni-svet.cz/skolni-atlasy/skolni-atlas-dnesniho-ceska/>

eDIVE – aplikace pro výuku VÝŠKOPISU

Masarykova univerzita, Laboratoř pro informační a kognitivní vědy

Aplikace eDIVE využívá potenciál imerzivních virtuálních prostředí pro vzdělávání v geografii, specificky výuku výškopisu. Imerzivní virtuální prostředí nabízí jedinečné výhody při vizualizaci prostoru dat a simulace geografických jevů, kde tradiční vyučovací metody mohou částečně selhávat. Aplikace se zaměřuje na zlepšení porozumění zachycení výškopisu na mapách prostřednictvím 3D vizualizací a spolupráci při řešení úkolů.

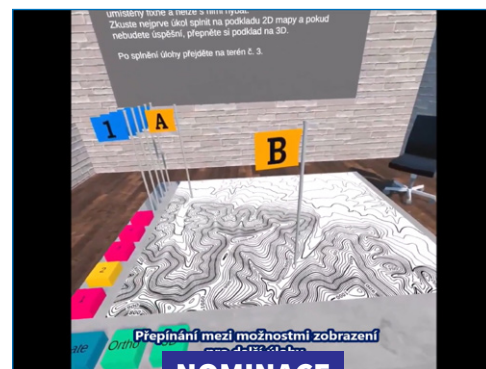
<https://lics.phil.muni.cz/download/edive/vrstevnice>

Ilustrovaná mapa států světa

Kartografie Praha, a. s.

Ilustrovaná mapa států světa vychází z dobrodružství osmiletých dvojčat Aničky a Kryštofa. Mapa kombinuje zobrazení politického rozdělení s poutavými ilustracemi památek, měst a dalších bodů zájmu, které děti během cest navštívily. Navazuje na Ilustrovaný atlas světa, který poskytuje doplňující informace o zakreslených místech. Toto dílo je vizuálně atraktivní a může být designovým i vzdělávacím doplňkem dětského pokoje. Ilustrovaná mapa států světa a Ilustrovaný atlas světa společně tvoří komplexní edukační nástroj, který si zaslouží pozornost za svůj přínos k rozšíření obzorů dětí a inspirovat je k dalšímu prozkoumávání světa.

<https://www.kartografie.cz/pro-deti/ilustrovana-mapa-statu-sveta-plakat/>

NOMINACE

NOMINACE

Česko – příruční vlastivědná mapa/satelitní snímek

Kartografie Praha, a. s.

Příruční vlastivědná mapa Česka kombinuje detailní znázornění geografických a kulturních pamětihodností se satelitním snímkem Česka na rubové straně. Mapa obsahuje významná města, řeky, jezera, hory a pohoří a je doplněná o ilustrace hradů, zámků a dalších významných kulturních i přírodních památek. Mapa je určena široké veřejnosti a nabízí možnost prohloubit znalosti o zeměpisu a historii Česka. Toto dílo slouží jako praktický i vzdělávací nástroj vhodný pro školáky či milovníky zeměpisu a zdůrazňuje důležitost geografického a historického povědomí.

<https://www.kartografie.cz/zemepisne-prirucni-mapy/cesko-prirucni-vlastivedna-mapa/>

NOMINACE

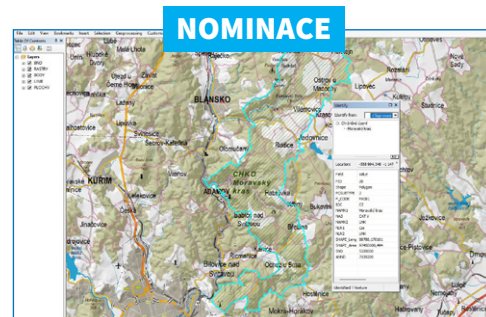
DIGITÁLNÍ KARTOGRAFICKÉ PRODUKTY A APLIKACE NA INTERNETU

Do kategorie bylo přihlášeno 16 produktů od 11 vydavatelství či autorů. Nominace obdrželo pět kartografických datových sad či kartografických aplikací na internetu:

Digitální geografický model ČR v měřítku 1 : 250 000

Český úřad zeměměřický a katastrální

Databáze Data250 je digitální geografický model území České republiky odpovídající přesností a stupněm generalizace měřítku 1 : 250 000. Jedná se o nový produkt, který nahradil dosavadní databázi Data200 v měřítku 1 : 200 000. Databáze Data250 je nově strukturovaná do osmi tematických vrstev. Celkový počet typů objektů v databázi je přibližně 50. Data250 je zdrojovou databází pro odvození kartografických výstupů odpovídajícího měřítka, tedy Základní topografické mapy ČR 1 : 250 000, Mapy krajů ČR 1 : 250 000 a Mapy správního

NOMINACE

rozdělení ČR 1 : 250 000. Díky splnění specifikace evropských topografických databází organizace EuroGeographics slouží jako zdrojová databáze pro poskytování aktuálních dat z území ČR do evropských databází EuroRegionalMap a EuroBoundaryMap. Databáze Data250 se poskytuje jako otevřená data pod licencí CC BY 4.0 a je dostupná prostřednictvím Geoportálu ČÚZK.

<https://www.cuzk.cz/>, <https://geoportal.cuzk.cz/>

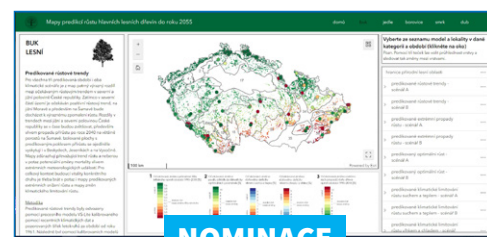
Webová mapová aplikace predikce odezvy dřevin na klima do roku 2055

Univerzita Karlova

Webová mapová aplikace je výjimečné dílo, na kterém v rámci projektu TA ČR spolupracovalo několik výzkumných týmů různého zaměření. Cílem projektu bylo propojit velké množství letokruhových dat, která byla nasbírána na území Česka za posledních 60 let, do jednotné databáze. Na jejím základě byly kalibrovány modely predikující vliv klimatických změn na růst hlavních lesních dřevin, jejichž výstupy byly následně kartograficky vizualizovány. Aplikace ukazuje výsledky analýz zaměřených na pět druhů dřevin, které se na území Česka hojně vyskytují – buk lesní, jedle bělokorá, borovice lesní, smrk ztepilý a dub letní a zimní. Dashboardy obsahují hlavní pole s interaktivní mapou, stručnou interpretaci mapy pro danou dřevinu, legendu a volbu vrstev. Pomocí funkce průhlednosti lze jednoduše vizualizovat rozdíly v jednotlivých scénářích nebo letech. Záměrem aplikace je informovat odbornou i širokou veřejnost o očekávaném vývoji lesních porostů v Česku.

<https://treedataclim.cz/>

<https://experience.arcgis.com/experience/d867215e5ca641669f4ff86c78ba86d0>

Základní topografické mapy České republiky

Český úřad zeměměřický a katastrální

Digitální podoba nového státního mapového díla ČR z produkce Zeměměřického úřadu, které bylo zavedeno do užívání v roce 2023 a nahradilo Základní mapy ČR. Digitální podoba Základních topografických map ČR je uživatelům k dispozici v několika podobách. Jednak jako tiskové soubory PDF s kompletním obsahem mapového listu, včetně souřadnicových sítí, rámových a mimorámových údajů. Dalším poskytovaným výstupem jsou rastrové soubory, které jsou zároveň využívány i v mapových službách Geoportálu ČÚZK. Třetí variantou poskytování ZTM ČR jsou vektorová data kartografických modelů ZTM ČR ve formátu DGN a SHP. Všechna tato data jsou poskytována jako otevřená data s licencí CC BY 4.0. Poskytování těchto dat v různých formátech umožňuje využívat data SMD bez výrazných technologických omezení.

<https://www.cuzk.cz/>, <https://geoportal.cuzk.cz/>

Atlas Moravskoslezského kraje

Moravskoslezský kraj a Urban Planner, s. r. o.

Webová interaktivní alternativa mapových a infografických výstupů z Tematického atlasu Moravskoslezského kraje představuje moderní prezentační nástroj pro zpřístupnění informací širší veřejnosti. Digitální podoba nabízí u vybraných map možnost zoomu, pop-up oken apod.

Atlas je unikátní svou komplexností nejen z pohledu témat, ale také z pohledu metod kartografického vyjádření, kdy jsou využity i nepříliš často používané přístupy k názorné vizualizaci dat, např. kombinace barevného a rastrového kartogramu, metoda teček, hexagonová agregace dat, netradiční formy kartodiagramů a další.

<https://storymaps.arcgis.com/stories/09e39415e7c84cf9bcba31f3bfe140d5>

Školní atlas dnešního Česka v online verzi

TERRA, s.r.o.; TERRA-KLUB, o.p.s.

V roce 2023 vyšel Školní atlas dnešního Česka ve svém druhém, rozšířeném aktualizovaném vydání se schvalovací doložkou MŠMT v tištěné a v návazné online verzi. Online verze je tradičním doplňkem tištěné verze atlasu koncipované pro využití na interaktivních tabulích či dataprojektorech přímo ve výuce. Je však také vhodná k užití při individuální práci na počítači či pro tvorbu digitálních učebních materiálů. Online verze Školního atlasu dnešního Česka významně obohacuje tištěnou verzi o celou řadu didakticky užitečných prvků, které tištěné zpracování technologicky neumožňuje. Obsahuje všechny grafické (mapy, grafy, schémata), textové i tabulkové prvky tištěné verze, doplněné především animovanými, interaktivními mapami, schémata a dalšími prvky. Jednou z předností online verze je velké množství interaktivních funkcí, např. zvětšení všech prvků, porovnání více prvků vedle sebe, přiblížení zájmové oblasti apod. Svým tematickým zaměřením i množstvím podrobných obecně geografických map Školní atlas dnešního Česka v online verzi pokrývá nároky na moderní výuku zeměpisu a navazujících oborů na druhém stupni základních škol a ve středních školách.

<https://www.dnesni-svet.cz/skolni-atlasy/skolni-atlas-dnesniho-ceska/>

KARTOGRAFICKÉ STUDENTSKÉ PRÁCE

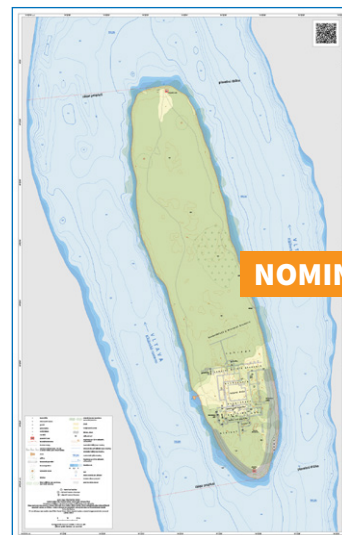
Do kategorie bylo přihlášeno 21 seminárních, bakalářských či diplomových prací ze 7 českých vysokých škol. Nominace obdržely 2 bakalářské a 4 diplomové práce:

Velkoměřítkové mapování ostrova sv. Kiliána u Davle s důrazem na porovnání s existujícími daty

Filip Kradijan Seider, Univerzita Karlova

Velkoměřítková mapa unikátní lokality, říčního ostrova na Vltavě poblíž Davle s pozůstatky kdysi velmi významného benediktinského kláštera, je přílohou bakalářské práce studenta oboru Geografie a kartografie Filipa Kradijana Seidera z Přírodovědecké fakulty Karlovy Univerzity. Pro sběr dat z nesnadno dostupné lokality (na ostrov se musí dojet vlastním plavidlem nebo doplavit, nevede tam most ani lávka) byla využita řada moderních technologií, mimo jiné dronové snímkování, sonar a GNSS měření v terénu. Mapa v měřítku 1 : 650 poskytuje návštěvníkovi ostrova názorný způsob zachycení toho, co vlastně vidí před sebou. V terénu jsou patrné pozůstatky zdí vystupujících nad terén, ve vegetační sezóně částečně skryté pod vegetací, a skýtá dobrý potenciál si udělat představu o tom, jak místo kdysi vypadalo. Plánů lokality vytvořených v rámci archeologických výzkumů sice existuje hned několik, předkládané dílo však představuje první komplexní tematickou mapu celého ostrova a informace o zaniklém klášterním areálu ve velmi názorné podobě. Za hlavní silné stránky mapy lze označit přehlednost celkové situace kláštera s názorným popisem jeho jednotlivých částí, řešení interakce land cover v jednotlivých vegetačních patrech, znázornění batymetrie, proměnlivé břehovky a interakce vrstevnic a ruin kláštera ve výškově členitější jižní části ostrova.

<http://hdl.handle.net/20.500.11956/184448>

Dokumentace (mapa) lokality Vidimské lávky na Kokořínku

David Martínek, Univerzita Karlova

Přílohou bakalářské práce studenta oboru Geografie a kartografie Davida Martínka z Přírodovědecké fakulty Karlovy Univerzity je velkoměřítková mapa pískovcových krajin Vidimské lávky u obce Vidim na Kokořínku v měřítku 1 : 700. Jde o stezku vedoucí někdejší zámekým parkem po hraně skal a vrcholech skalních věží, která překonává prostor mezi nimi pomocí systému můstků a schodišť. Jde o unikátní lokalitu, která v době svého vzniku představovala

významnou turistickou atrakci a v současné době dlouhodobě bez údržby pozvolna spěje ke svému zániku. Dnes populární stezky korunami stromů předběhla o více než sto let. Její zmapování umožnilo až lidarové snímání z dronu, technicky náročné zpracování těchto dat, mapování v terénu místy na hranici rizika včetně dořešení podzemních prostor. Mapa představuje nejpodrobnější zpracovanou dokumentaci lokality zachycující stav před jejím zánikem, zároveň v podobě vhodné pro turisty a návštěvníky, protože zachycuje krom vlastní cesty a lávek leckdy skryté zajímavosti, které se okolo vyskytují, upozorňuje na riziková a nebezpečná místa a také poskytuje návod, jak se k lokalitě z Vidimi dostat. Z pohledu kartografie stojí za zmínku řešení znázorňování terénu (stínovaný model s konturovou metodou), kategorizace lávek podle stavu, řešení interakce podzemních prostor s povrchem a zahrnutí starých německých názvů do mapy.

<http://hdl.handle.net/20.500.11956/184289>

Vliv grafických proměnných na vizuální vyhledávání na mapách

Dominik Hološ, Masarykova univerzita

Diplomová práce studenta oboru Geografická kartografie a geoinformatika Dominika Hološe na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity navazuje na výzkumy psychologických studií, které se zabývaly efektem asymetrického vyhledávání. Tento efekt byl prokázán na různých stimulačních materiálech bez pozadí a v diplomové práci se zkoumala jeho existence na mapách. Na základě rešerše literatury byly identifikovány úpravy znaků, při kterých dochází k asymetrickému vyhledávání. Vybrané tři typy úprav (změna orientace, tvaru a zaoblení) byly následně ověřeny ve vlastním experimentu pomocí uživatelského testu na úlohách bez podkladu, s jednoduchým a komplexním mapovým podkladem. Bylo zjištěno, že při použití úprav znaků se změnou tvaru a zaoblení má tento efekt využití při vizualizacích bez podkladu a s jednoduchým mapovým podkladem. Tento jev lze tedy s úspěchem využít v kartografii.

https://is.muni.cz/th/ml02l/Diplomka_Holos_2023.pdf

Postupy pro tvorbu vintage mapového designu

David Čihák, Univerzita Palackého v Olomouci

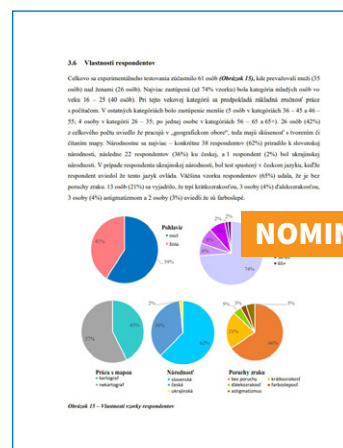
Výsledky diplomové práce studenta oboru Geoinformatika a kartografie na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci lze rozdělit do několika skupin. Prvním výsledkem je odborný kartografický text. Poznatky z analýzy kartografických stylů na starých mapách představují druhou část výsledků, která je obsáhlá a odborně velmi dobře řešená. Třetí skupinu výstupů představují vytvořené ukázkové mapy, na které student aplikoval navržené postupy a současně je manuálně doeditoval tak, že jsou samostatnými hodnotnými kartograficko-výtvarnými produkty. Poslední skupinu výsledků představuje soubor vytvořených postupů, které jsou přímo využitelné pro další tvorbu „vintage“ map. Student vytvořil 172 kartografických znaků a 73 historizujících doplňků, které je možné využít společně s vytvořenými návody pro tvorbu map v 10 různých stylech 16., 17. a 18. století v měřítku regionu (státu), kontinentu a světa. Dílčí styly vycházejí z existujících starých map. V rámci každého stylu a měřítka je na webových stránkách k dispozici podrobný popis mapy a manuál pro ArcGIS Pro se screenshoty důležitých nastavení. Jednotlivé styly je možné do ArcGIS Pro importovat prostřednictvím STYLX souborů, dále je možné stáhnout všechny znaky a historizující prvky v SVG formátu.

<https://www.geoinformatics.upol.cz/dprace/magisterske/cihak23/>

Copernicus data in sustainable development goals using image maps

Suschnita Subedi, Univerzita Palackého v Olomouci

Studentka oboru Copernicus Digital Earth na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci v rámci své diplomové práce Copernicus data in sustainable development goals using image maps vhodně využila potenciál obrazových map (image maps) a mapových

animací. Vybrala si 15 trvale udržitelných cílů (Sustainable Development Goals), pro něž našla vhodné indikátory a následně navrhla kartografické vizualizace ve formě image maps kombinující topografický podklad a vizualizace rastrových dat projektu Copernicus, reklasifikovaných dle potřeby. Všechny výsledky významně usnadňují pochopení role Copernicus dat při řízení a monitorování prezentovaných trvale udržitelných cílů. Vizuálně poutavé mapy a animace jsou atraktivní pro širokou veřejnost.

<https://www.geoinformatics.upol.cz/dprace/magisterske/subedi23/>

Tvorba nástroje pro generování sekvenčních grafů z eye-tracking dat

Michaela Vojtěchovská, Univerzita Palackého v Olomouci

Diplomová práce studentky práce oboru Geoinformatika a kartografie na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci se zabývá tvorbou nástroje pro generování sekvenčních grafů z eye-tracking dat. Sestavený nástroj umí číst data zaznamenaná různými eye-trackery a dostupná prostřednictvím softwarů Tobii Pro Lab, SMI BeGaze, OGAMA a GazePoint Analytics, což je významná většina eye-trackerů využívaných ve výzkumu obecně. Využití vytvořeného nástroje lze předpokládat nejen v kartografii, ale téměř v jakémkoliv oboru, kde je technologie sledování pohybu očí využívána. Studentka celou aplikaci vytvořila v angličtině. Kromě široké funkcionality nástroje lze vyzdvihnout kvalitně zpracovanou dokumentaci, rovněž v angličtině.

Studentka prověřila funkcionality nástroje na již proběhlých kartografických eye-tracking studiích a porovnála výsledky z GazePlotteru se sekvenčními grafy vytvořenými jiným způsobem.

<https://www.geoinformatics.upol.cz/dprace/magisterske/vojtechovska23/>

NOMINACE

NOMINACE

JAK SE OCENĚNÍ UDĚLUJÍ

Do soutěže mohlo být přihlášeno kartografické dílo, které bylo v uplynulém kalendářním roce 2023 vydáno na území České republiky a neporušuje autorský zákon. Počet přihlášek za jednoho autora nebo producenta není omezen.

1. kolo

Po uzávěrci soutěže provede předseda Komise rozdělení exponátů k prvnímu posouzení jednotlivým členům Komise, přičemž přihlíží k odbornosti členů a jejich regionální působnosti. Kategorie se vyhodnocuje, jsou-li do ní přihlášeny alespoň tři produkty, nicméně hodnocena jsou všechna díla, i kdyby tato podmínka nebyla splněna.

2. kolo

Na společném zasedání každý z hodnotitelů přednese krátký report o jemu přiděleném produktu, přičemž současně probíhá hodnocení díla všemi přítomnými členy komise. Kdokoliv z hodnotitelů může navrhnout nominaci předmětného díla na ocenění. Následně se Komise dohodne na počtu a výběru nominovaných produktů v rámci hodnocené kategorie.

Každý člen Komise má možnost na společném zasedání představit produkt, který do soutěže nebyl ve stanoveném termínu přihlášen, ale odpovídá pravidlům soutěže a jeho autor/vydavatel souhlasí s dodatečným zařazením do hodnocení soutěže. Toto opatření je nazýváno jako „divoká karta“. Další hodnocení probíhá stejně jako hodnocení jiných produktů.

3. kolo

Nominované exponáty jsou hodnoceny všemi přítomnými členy Komise tajným hlasováním. Ocenění Mapa roku v příslušné kategorii získává exponát s nejlepším hodnocením, další pořadí se nezveřejňuje. V případě rovnosti bodů více produktů na prvním místě hlasuje komise o dodatečném pořadí těchto produktů tak, aby mohl být stanoven jeden vítěz kategorie. Pokud i v tomto hlasování dojde k rovnosti bodů/ hodnocení, má předseda Komise hlas s vyšší vahou, tedy určí vítěze. Hodnotitelé se mohou zdržet hlasování z jakýchkoliv důvodů (většinou autorství, spoluautorství, vedení práce apod.)

Více z pravidel na stránkách soutěže: www.cartography.cz/maparoku.

Komise pro soutěž Mapa roku

prof. RNDr. Vít Voženílek, CSc. – předseda
(Univerzita Palackého v Olomouci)

Ing. Přemysl Jindrák – místopředseda
(Zeměměřický úřad)

RNDr. Luboš Bělka, Ph.D. (VGHMÚř Dobruška)

prof. Ing. Jiří Cajthaml, Ph.D. (ČVUT v Praze)

prof. Ing. Marián Rybanský, CSc.
(Univerzita obrany, Brno)

období 2023–2027

Ing. Pavel Seemann, Ph.D.
(Kartografie Praha, a. s., ČVUT v Praze)

doc. Mgr. Bc. Zdeněk Stachoň, Ph.D.
(Masarykova univerzita, Brno)

Ing. Milada Svobodová
(VŠB-Technická univerzita Ostrava)

RNDr. Alena Vondráková, Ph.D., LL.M.
(Univerzita Palackého v Olomouci)

MAPA ROKU 2023

odborná soutěž
Česká kartografická společnost

Vyšlo (nejen) pro kartografy - vybíráme z obsahů

International Journal of Cartography, Volume 10, Issue 1, 2024

Jason E. VanHorn

The Erwin Raisz plan to advance academic cartography in the United States

Hugo Thomas & Florent Demoraes

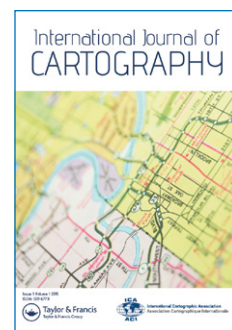
Uncovering urban circadian pulses based on an animated cartogram: the example of Bogotá

Marina Viličić & Miljenko Lapaine

Determining the scale and map projection of Stjepan Glavač's map from 1673

Ruud Stelten

The Caribbean's mythical Aves Bank

Cartography and Geographic Information Science, Volume 51, Issue 2, 2024

Dylan Halpern, Qinyun Lin, Ryan Wang, Stephanie Yang, Steve Goldstein & Marynia Kolak

Dimensions of uncertainty: a spatiotemporal review of five COVID-19 datasets

Timothy Prestby

Design Techniques for COVID-19 Story Maps: A Quantitative Content Analysis

Walid Houfah-Khoufah, Guillaume Touya & Arnaud Le Guilcher

Geographically masking addresses to study COVID-19 clusters

Geodetický a kartografický obzor, Ročník 70 (112), číslo 3, 2024

M. Chladil, A. Kocourek, O. Vystavěl

3D modelování historického objektu pro BIM

Geocarto International, Volume 39, Issue 1, 2024

Caroline Salomão, Jonas Alsleben, Philippe Rufin & Patrick Hostert

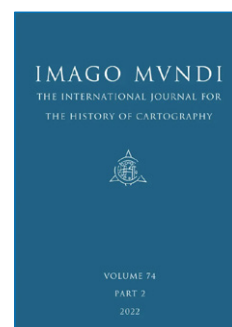
Mapping hydropower expansion and cash crop dynamics in Colombia using Landsat time series

Luan Thanh Pham, Kamal Abdelrahman, Dat Viet Nguyen, David Gomez-Ortiz, Nguyen Ngoc Long, Long Duc Luu, Thanh Duc Do, Quynh Thanh Vo, Thu-Hang Thi Nguyen, Hong-Duyen Thi Nguyen & Ahmed M. Eldosouky

Enhancement of the balanced total horizontal derivative of gravity data using the power law approach

Miao Luo & Yimin Che

Research on key factors of satellite laser pointing calibration based on terrain matching: a case of GF-7 satellite

Imago Mundi, Volume 75, Issue 2, 2023

Fateme Savadi & Tony Campbell

Quṭb al-Dīn al-Shīrāzī's Textual Map of the Mediterranean Sea (1282) and Its Evident Source in a Portolan Chart

Jacques Mille

The Avignon Chart (c. 1300–c. 1310): An Early Attempt to Represent the Northern Regions of Europe on a Nautical Chart

Gregory C. McIntosh

The New World on the Kunstmann III Chart of the Atlantic Ocean

Elizabeth Chant

Art and Politics across the Atlantic: The Atlas marítimo del Reyno de el Perú, Chile, Costa Patagónica Oriental, y Occidental (1797)

Journal of Maps, Volume 20, Issue 1, 2024

Eloi Carola & Josep Anton Muñoz

Geology of the eastern tip of the El Tordell Fault, Southern Pyrenees

Qiqi Ma & Takashi Oguchi

Glacial geomorphology of the Vanch River basin, the western Pamirs, Tajikistan

Další zdroje informací

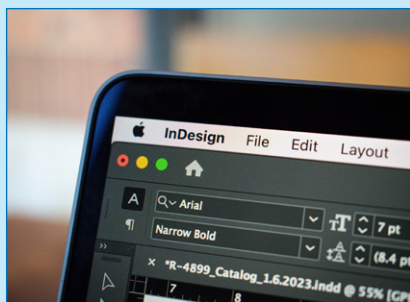
[The Cartographic Journal](#)
[Cartographic Perspectives](#)
[Cartographica](#)
[Kartographische Nachrichten](#)
[Kartografické listy](#)
[e-Perimetron](#)
[Journal of Map & Geography Libraries](#)

Jiří Cajtham

LIBÍ SE VÁM ZPRAVODAJ?

CHTĚLI BYSTE SE PODÍLET NA JEHO PŘÍPRAVĚ?

Ozvěte se na e-mail
honza.ptacek@gmail.com
a určitě najdeme cestu, jak vás do
jeho přípravy zapojit. Znalost grafiky
a DTP výhodou.

Členské příspěvky ČKS

ČKS má nový účet pro **platbu člen-
ských příspěvků** – 2102771112/2010
(Fio banka). Nezapomeňte, že výše
ročního členského příspěvku pro indi-
viduálního člena je **nově minimálně
500,- Kč**.

Pro pohodlnější platbu příspěvku
využijte QR kód.

CHYBÍ VÁM TU NĚJAKÁ ZPRÁVA?

Pokud pořádáte akci se zaměřením
na kartografii, geoinformatiku a pří-
buzné obory, dejte nám o ní vědět.

**Rádi uveřejníme pozvánku
i s podrobnějšími informacemi.**

Stačí poslat informaci na e-mail
honza.ptacek@gmail.com.

Děkujeme!

SLAVNOSTNÍ VYHLÁŠENÍ 26. ROČNÍKU SOUTĚŽE MAPA ROKU 2023

čtvrtek 9. 5. 2024 | 13:00 – 17:00 | Atrium Armádního muzea Žižkov

U památníku 2, Praha 3 - Žižkov
budova Vojenského historického ústavu

PROGRAM

13:00 – 13:15	Zahájení
13:15 – 14:30	Vyhlášení vítězů v kategoriích soutěže MAPA ROKU
14:30 – 14:45	Přestávka
14:45 – 17:00	Komentované prohlídky VOJENSTVÍ NA ÚZEMÍ ČESKÉHO STÁTU (zdarma)

Nominační listy a diplomy budou předány v kategoriích:

- Atlasy, soubory a edice map
- Samostatná kartografická díla
- Kartografická díla pro školy a vzdělávání
- Digitální kartografické produkty a aplikace na internetu
- Studentské kartografické práce

Registrujte se zdarma zde:

MAPA ROKU

odborná soutěž
Česká kartografická společnost

**ČESKÁ
KARTOGRAFICKÁ
SPOLEČNOST**

**VOJENSKÝ
HISTORICKÝ
ÚSTAV PRAHA**

INFORMACE DO ZPRAVODAJE ČKS

Máte zajímavé zprávy z oboru, které by měly mít své místo ve Zpravodaji ČKS? Kontaktujte, prosím, členy redakce na níže uvedených adresách a domluvte se na požadovaném rozsahu a formě. Rádi uveřejníme pozvánky, reportáže z proběhlých akcí, informace o zajímavém dění v oboru a informace o členech a aktivitách ČKS.

Redakční rada

prof. Ing. Václav Talhofer, CSc. (vaclav.talhofer@unob.cz) *odpovědný redaktor*,
Mgr. Jan Ptáček (honza.ptacek@gmail.com) *výkonný a technický redaktor*,
prof. RNDr. Vít Voženílek, CSc. (vit.vozenilek@upol.cz), Ing. Růžena Zimová, Ph.D. (zimova@fsv.cvut.cz),
prof. Ing. Jiří Cajthaml, Ph.D., doc. Ing. et Mgr. Otakar Čerba, Ph.D., Ing. Přemysl Jindrák,
doc. Mgr. Bc. Zdeněk Stachoň, Ph.D., RNDr. Alena Vondráková, Ph.D., LL.M.

Fotografie a obrázky

Radek Barviř, CBS Nakladatelství s.r.o., UP/Vojtěch Duda, Geografický ústav MUNI, Peter Haas, Millenium187, Archiv Petra Skály, Kelsey Todd on Unsplash, Vít Voženílek

ISSN 2571-4708 (print), ISSN 2571-4716 (online)